

Motion till riksdagen

1987/88:Sf528

av Bertil Danielsson m. fl. (m)

om ändrade regler vid rekrytering av utländsk
arbetskraft till bärplockning

Odlingen av bär och grönsaker ökar i Sverige. Exempelvis är nu den årliga odlingen av jordgubbar ca 2 000 ha. Grönsaksodlingen har också en betydande omfattning. Det är främst i södra Sverige som dessa odlingar sker.

Även om dessa arealer är relativt små i förhållande till den totala åkerarealen utgör de ett välkommet alternativ till exempelvis spannmålsodlingen. I de områden där odlingarna sker har de stor ekonomisk och sysselsättningsmässig betydelse.

De flesta av de i detta sammanhang aktuella grödorna kräver manuell skörd. Främst anlitas ferielediga ungdomar, liksom utländska studenter. Emellertid har ett växande problem uppstått genom svårigheterna att rekrytera arbetskraft till skördearbetet.

Under senare år har bristen på arbetskraft för bl. a. jordgubbsplockning blivit allt mer påtaglig. Detta innebär att stora mängder jordgubbar förblir oplockade, vilket lett till stora förluster för odlare och samhälle. Importen ökar av jordgubbar, vilka inte så sällan är besprutade med i Sverige förbjudna preparat. Likaså förekommer bestrålning av dessa importjordgubbar. Denna metod är förbjuden i vårt land.

Svårigheterna att klara skördearbetet med i huvudsak svensk arbetskraft är stora. Beträffande den utländska är problemen av annan natur, men alls inte mindre.

De nuvarande bestämmelserna säger att den feriearbetssökande studenten skall i sitt hemland ansöka om arbetstillstånd, och inresa till Sverige får inte ske förrän arbetstillståndet är beviljat. Detta förutsätter tidiga kontakter från odlarens sida, långt innan skördens storlek eller tidpunkt är kända.

I Sverige måste bostad finnas för studenten. Husvagn men inte tält kan accepteras som bostad. En turistande utländsk student har rätt att under sin semester bo i tält, men om han eller hon ett par veckor av tiden i Sverige vill plocka jordgubbar är detta förbjudet så länge tältet används som bostad. Det är mycket svårt för en jordgubbsodlare att skaffa fram hus eller husvagnar för kanske 30—40 plockare i semesterperioden då campingstugor och dylikt är fullbokade.

Dessa bestämmelser leder till två resultat. Dels kan inte tillräckligt många plockare rekryteras för skördearbetet, vilket i sin tur leder till oskördade fält och ekonomiska förluster. Dels leder det till att bestämmelserna kringgås med risk för upptäckt och polisanmälan.

Rimligt vore att enklare regler infördes. De feriearbetande borde själva svara för sitt bostadsval och inte som nu åvila arbetsgivaren. Vidare skulle de strikta kraven på i förväg utfärdade arbetstillstånd kunna mjukas upp. Det skall dock inte vara möjligt för odlaren att komma undan avtalsenlig lön, skatt eller avgifter. Sådana önskemål har heller inte framförts från odlarhåll. Vad de önskar är enklare regler vid rekrytering och befrielse från bostadsbestämmelserna.

Att här i motionen i detalj ange hur nya och enklare regler skall utformas är inte möjligt. Regeringen och berörda verk bör ges i uppdrag att utarbeta dessa i enlighet med de förslag som här angetts översiktligt. Dessa förändringar bör ske snarast, så att de kan tillämpas under 1988 års skördesäsong.

Mot. 1987/88
Sf528

Hemställan

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om enklare regler vid rekrytering av utländsk arbetskraft till bärplockning.

Stockholm den 26 januari 1988

Bertil Danielsson (m)

Karl-Gösta Svenson (m)

Göte Jonsson (m)

Ingvar Eriksson (m)

Anders G Högmark (m)